

Forslag. Hvad mig personligt angaaer, da har jeg i Udvalget hverken erklæret mig for eller imod det; men jeg vil udtale, at, forsaavidt den ærede Indenrigsminister ikke bestemt modsætter sig det, vil jeg stemme for det. Min Stemmegivning i saa Henseende vil altsaa beroe paa, hvorvidt den ærede Minister bestemt maatte være imod Forslaget; for det Tilfælde maa jeg stemme mod det og tilraade det ærede Thing at gjøre det Samme.

Indenrigsministeren: Hvad angaaer det ærede Udvalgs Forslag til Paragrapherne 2 og 3, da troer jeg ikke, at der kan være Noget at erindre derimod; men jeg maa dog bemærke, at de ikke bidrage Noget til at hæve de Indvendinger, jeg har fremsat med Hensyn til den Maade, hvorpaa man har søgt at gjøre de ikke til umiddelbar Valgret berettigede Beboere deelagtige i Valgene. Det er vist, at det blot er Hartkornsejernes samlede Bidrag, der fordeles pr. Tønde Hartkorn, saa at det kun bliver en ringe Deel af det, som virkelig Fleertallet af disse ordentligvis kommer til at præstere. Vel er det sandt, at disse Hartkornsbrugere svare ogsaa efter Formue og Leilighed; men de sædvanlige Bønder svare dog fornemmelig af deres Hartkorn. Altsaa, da Hartkornet ingenlunde er saaledes fordeelt, at hver Gaardmand kun har 1 Td. Hartkorn, men der er mange Steder, hvor de have 5 å 6 Tdr. Hartkorn, saa er det dog forholdsvis en meget ringe Dølse, som kan berettigede øvrige Beboere af Communen til at udnævne en Valgmand, og man kunde altsaa tænke sig, at det kunde blive en stor Masse af Valgmænd, som denne Klasse af Beboere i Communen, der dog efter det Princip, hvorfra Udvalget er gaaet ud, ansees for at være mindre berettiget, kom til at vælge. Jeg tilstaaer, at det kun er under særdeles Omstændigheder det kan lempe sig saaledes, at der kan blive et meget stort Antal; men under den Forudsætning, at det ikke maatte gaae til $\frac{2}{3}$, er det kun lidet forholdsmæssigt. Jeg maa derfor tilstaae, at jeg kunde have ønsket en noget anden Forandring i § 3 end den, som nu af Udvalget er bragt i Forslag. Hvad det Forslag angaaer, som af forskellige ærede Rigsdagsmænd er stillet til § 7, saa har dette

visnok Endeel for sig og stemmer tildeels overeens med de Principer, som jeg udviklede ved forrige Behandling. Jeg viste der, at Præsten kom i en ubillig Stilling derved, at han paa den ene Side skulde være forpligtet til at modtage Styrelsen af Fattigvæsenet, og paa den anden Side ikke skulde være berettiget dertil, naar man ikke fandt for godt at overdrage ham det. Dette samme Forhold finder allerede Sted i Communeanordningen med Hensyn til at være Formand for det hele Sogneforstanderskab, hvilket Præsten ikke kan unddrage sig for bestandigt at vedblive, uagtet Andre, der have været udnævnte til Formand, ikke behøve at lade sig vælge paany. Hidtil var der ogsaa Andre, som i saa Henseende vare i den samme Stilling som Præsten, og det var Bestdorne af Ciendomme paa 32 Tdr. Hartkorn; men dette bortfalder jo efter det Forslag, som nu er gjort, hvortil visnok ogsaa de nærværende Forhold give ikke saa liden Anledning. Forsaavidt kan jeg altsaa ikke Andet end finde, at det kunde være ganske billigt, at Præsten ikke var pligtig til at modtage Gienvalg som Formand i Sogneforstanderskabet; men jeg vil dog bemærke, at herved afhjælpes kun i en vis Grad den Indvending, som jeg har gjort med Hensyn til en Forandring i Præstens Stilling, som der er foreslaaet fra Udvalgets Side, og som er vedtagen ved den sidste Afstemning; thi det er blot den Gjenstaaende at være Formand, som han kunde blive fri for, naar han havde været det et Aar; men derimod, hvad Formandsforretningerne angaaer med Hensyn til Fattigvæsenet, saa skal der jo ikke skee nogen Forandring i det, som er foreslaaet fra Udvalgets Side. Jeg maa ogsaa gjøre den Bemærkning, at, naar det paa den ene Side virkelig giver Præsten en heldigere Stilling, at han kan unddrage sig fra at være Formand, naar han har været det i et Aar, saa kunde man ogsaa tænke sig, at der kunde være Tilfælde, hvor Præsten maatte derved kunde faae en altfor stor Betydning i Communen, naar det var en Commune af det Slags, hvori man ikke kunde finde nogen Anden, der var duelig til at være Formand, og at Præsten saa kunde undslaae sig for at være